

Prima instanță: Judecătoria Centru, mun. Chișinău, judecător V. Sandu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători - M. Ciugureanu, A. Minciuna, L. Popova

Î N C H E I E R E

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător – Svetlana Filincova

Judecători –

Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Toma Burghelea împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul lui Burghelea Toma și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2016 de respingere a acțiunii, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Toma Burghelea către Casa Națională de Asigurări Sociale privind obligarea indexării indemnizației lunare viageră, încasarea prejudiciului material și moral,

c o n s t a t ă :

La 07.12.2015, Burghelea Toma a înaintat cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind obligarea indexării indemnizației lunare viageră, încasarea prejudiciul material și moral, indicând că organele asigurării sociale de stat, fără careva motive întemeiate, nu i-au indexat pensia, în așa mod, cauzându-i un prejudiciu material.

La 16.10.2015, dânsul s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat să fie înlăturată eroarea admisă de către colaboratorii CTAS Călărași și indexată pensia sub formă de indemnizație lunară viageră, ținând cont de indexarea prevăzută de art. 13 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat și de pct. 1, 2, 3 din Hotărârile Guvernului RM din luna martie 2014 și 10.03.2015, însă, prin răspunsul nr. B-1628/15 din 11.11.2015, i s-a refuzat în admiterea cerințelor înaintate.

În opinia reclamantului, specialiștii CNAS neîntemeiat i-au refuzat indexarea indemnizației lunare viageră, astfel, menționând că, prin ordinul Procurorului General al Republicii Moldova din 11.10.2013, în conformitate cu art. 67 alin. (2), art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea cu privire la Procuratură din 25.12.2008, a fost

eliberat din funcția de procuror în Procuratura raionului Călărași, în legătură cu starea sănătății, unde a activat fără întrerupere mai mult de 27 ani, până în luna octombrie 2013.

La 20.07.2006, odată cu atingerea vârstei de 50 ani, având stagiul special de 20 ani în organele procuraturii ale RM, a beneficiat de pensia pentru vechimea în muncă în mărime de 80% față de salariul de procuror în funcția deținută.

În prezent, la 21.11.2013, în baza cererii depuse, beneficiază de indemnizația lunară viageră în mărime de 85% față de salariul de procuror în exercițiu, ceea ce constituie suma de 4 658 de lei, care este o modalitate a aceiași pensii pentru vechimea în muncă, care este prevăzută de Legea cu privire la Procuratură și prin Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, care se stabilește și se plătește de organele de asigurări sociale de stat ale RM.

Începând cu 01.07.2011, asigurarea cu pensie a procurorilor (în conformitate cu prevederile art.73 alin.(1) din Legea cu privire la Procuratură) este prevăzută în Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998 (art.46 alin.(2)).

Reclamantul, referindu-se la prevederile Hotărârii Guvernului RM „Cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale de stat” și la art. 13 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, prin care s-a stabilit coeficientul indexării prestațiilor în anul 2014 în mărime de 20%, a indicat că pensia dânsului sub formă de indemnizație lunară viageră urma să constituie suma de 5 589,60 lei.

Potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 82 din 06.03.2015 „Cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale de stat”, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 58 din 10 martie 2015, se stabilește coeficientul indexării prestațiilor în anul 2015, în mărime de 7,95%. Conform art.2 al acestei hotărâri, începând cu 01.04.2015, se indexează toate tipurile de pensii, inclusiv și a procurorilor.

Prin urmare, reclamantul a susținut că, în cazul dat, colaboratorii CTAS Călărași și CNAS a RM, au interpretat greșit prevederile legale în vigoare, adică a Hotărârilor Guvernului RM din luna martie 2014 și nr. 82 din 06.03.2015 „Cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale de stat” și a dispoziției art.3 al Hotărârii nr.82 din 10.03.2015, unde expres este indicat, că urmează a fi indexate și pensiile procurorilor de rând cu alte tipuri de pensii a cetățenilor RM, după indexarea din 01.04.2015, pensia (sub formă de indemnizație lunară viageră) urma să constituie 6 036,60 de lei.

În continuare, reclamantul a indicat că, în mod grosolan, i-au fost încălcate drepturile constituționale, ca persoană pensionată din organele procuraturii în particular, ca fost procuror și ca pensionar în general, fără a se ține cont de prevederile legislației în vigoare, fiindu-i pricinuite atât prejudicii materiale

esențiale, cât și prejudicii morale, ținând cont de faptul că în prezent capacitatea sa de muncă este numai de 20%, ceea ce se egalează cu gradul 1 (unu) de invaliditate.

Totodată, a invocat că conform dicționarului explicativ al limbii române (oficial recunoscut și circulant pe teritoriul Republicii Moldova, pag 2168), indemnizația viageră este determinată ca o noțiune juridică și are înțelesul juridic despre drepturi, rente și pensie.

Mai mult, factorii de decizie ai CNAS a RM, au dat o interpretare greșită a noțiunii de indemnizație lunară viageră, din care cauză de către acest organ, ilegal, indemnizația lunară viageră nu este atribuită la categoria de pensii prevăzută de legea în vigoare și a dispoziției pct. 1,2 și 3 ale Hotărârii Guvernului RM nr. 1 din 10.03.2015, unde expres este indicat, că urmează a fi indexate toate categoriile de pensii printre care inclusiv și pensiile procurorilor, de rând cu alte tipuri de pensii a cetățenilor Republicii Moldova.

Reieșind din cele expuse, invocând prevederile art. 20, 53 din Constituția RM și a art. 1, 2 din Legea contenciosului administrativ, reclamantul a solicitat obligarea factorilor de decizie a CNAS a RM să-i indexeze pensia sub formă de indemnizație lunară viageră în conformitate cu art. 13 din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat și în conformitate cu dispozițiile Hotărârilor Guvernului Republicii Moldova din martie 2014 și nr. 82 din 06.03.2015 „Cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale de stat” (art. 1, 2, 3), începând cu data de 01.04.2015, care urma să constituie suma de 5 589,00 de lei (ținând cont de indexarea cu 20% de la 01.04.2014 și diferența dintre pensia de la 01.04.2015, care urmează să constituie suma de 6 036,30 de lei, după indexarea cu 20% în martie 2014 și 7,95% de la 06.03.2015) până la momentul pronunțării hotărârii pe cazul dat.

De asemenea, a solicitat să fie încasat din contul CNAS a RM în folosul reclamantului prejudiciul material în sumă de 22 029,00 de lei și prejudiciul moral în sumă de 50 000,00 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca nefondată.

La 28.03.2017, Toma Burghilea a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care a solicitat casarea acesteia și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 martie 2016, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, a indicat că concluziile instanței de apel sunt eronate, instanța nu a ținut cont de materialele anexate la cauză, examinându-le și analizându-le superficial, astfel dându-le o apreciere neobiectivă și incompletă.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Toma Burghilea neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) CPC, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs a recurentului Toma Burghilea.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Toma Burghelea.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova,

Judecători –

Iurie Bejenaru,

Maria Ghervas